

Białoruś

Pierwsze automaty do gry pojawiły się w Białoruskiej Republice Radzieckiej w końcu lat 80. minionego stulecia. Najpierw na stołecznym lotnisku i w niektórych hotelach Mińska.

Atmosfera polityczna w kraju w latach 90. minionego stulecia – łagodnie mówiąc – nie sprzyjała rozwojowi hazardu. Zgodnie z sowieckim duchem białoruskie władze (większość najwyższych stanowisk przypadła wiekowym i zaciekłym komunistom) chętnie przyrównywały hazard do prostytucji, a kasyna do domów publicznych.

Deklaracja suwerenności została uchwalona przez Radę Najwyższą 27 lipca 1990 r., lecz pełną niepodległość Republika Białorusi zyskała po rozwiązaniu ZSRR – w roku 1991.

*Gdy na Białorusi pojawiały się pierwsze jaskółki biznesu hazardowego, **nie było podstaw prawnych dla jego funkcjonowania.** Wręcz przeciwnie, istniała Ustawa numer 165/1 Kodeksu Cywilnego, która przewidywała kary za organizację i samo uczestnictwo w grach hazardowych.*

Eksploatacją automatów na Białorusi jako pierwsze zajęło się na początku lat 90. białorusko-hiszpańskie przedsiębiorstwo Fortuna. Oficjalnie pracowało 10 salonów, w nich było 126 automatów, a grać można było wyłącznie na walutę obcą.

Pierwsze kasyno na Białorusi otwarto w roku 1992 w największym i najbardziej prestiżowym mińskim hotelu – Jubilejny. Właścicielem lokalu była rosyjsko-amerykańska firma JUSAT. W kasynie tym po raz pierwszy pojawiła się amerykańska ruletka i trzy stoły do Black Jacka. Zamiast smokingów i fraków królowały marynarki, dresy, swetry i jeansy. Klientela dopisywała do tego stopnia, że zdarzało się odmawiać chętnym wejścia.

Ustawodawca czuwa

Stanowienie prawa na Białorusi ma specyficzny charakter. W praktyce wygląda tak, że najpierw pojawia się Dekret Prezydenta Republiki, a za nim następuje seria aktów wykonawczych i szczegółowych instrukcji, wychodzących spod urzędniczego pióra. Od 1998 r. w dziedzinie biznesu hazardowego praktycznie co dwa lata dokonuje się zmian w prawie, których celem jest jego uszczegółowienie i dopasowanie do bieżących wymagań władz administracyjnych.

Pierwszym dokumentem regulującym działalność w dziedzinie hazardu był Dekret Prezydenta nr 21 z dnia 1 grudnia 1998 r. „O zastosowaniu środków mających uregulować biznes hazardowy w Republice Białoruskiej”. Zawiera on szereg regulacji, aktualnych do dnia dzisiejszego. Zgodnie z nim, biznesem hazardowym w kraju mogą zajmować się zarówno przedsiębiorstwa, jak i osoby prywatne. W dokumencie przewidziano konieczność uzyskania licencji, która jest wydawana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Zmienił się system podatkowy – opodatkowane zostały poszczególne urządzenia, a nie sama działalność.

Możliwości i zakazy

Na podstawie kolejnych „ukazów” Rada Ministrów opracowała spis dozwolonych rodzajów działalności hazardowej. W kasynach można było stawiać automaty, amerykańskie ruletki, grać w Black Jacka, Wielkiego Stud Pokera, Karaibskiego Stud Pokera, Pokera Let it Paid, Bakkarata i Pontu. Nieco później, bo w roku 2001 do tej listy dołączyły Kreps, Kościany Black Jack i Kościany Poker, a także gry w karty: Poker, Ruski Poker, Białoruski Poker i Black Jack Switch. Kolejne poważne zmiany w prawie nastąpiły wraz z Dekretem Prezydenta Nr 9 z dnia 10 stycznia 2005 r. „O zatwierdzeniu zasad prowadzenia działalności gospodarczej w dziedzinie biznesu hazardowego na terytorium Republiki Białoruskiej”. W wielu punktach dokument ten jedynie powielił poprzednie ustawy, ale wprowadził nowe stawki podatkowe dla poszczególnych urządzeń.

Podobnie jak w wielu innych krajach, na Białorusi nie można organizować wszelkich rodzajów gier hazardowych w pobliżu zakładów medycznych, przedszkoli, szkół, domów kultury, urzędów pocztowych, banków, budynkach administracji lokalnej. Wszelkie gry i zakłady wzajemne organizowane w sklepach, na targowiskach czy na lotniskach, powinny być prowadzone w specjalnie do tego przeznaczonych

pomieszczeniach.

Gigantyczne podatki

Jeszcze w latach 80. minionego stulecia, gdy pierwsze salony pracowały na podstawie pozwoleń wydawanych przez administrację lokalną, a specjalna ustawa zabraniała obywatelom grać i uczestniczyć w zakładach wzajemnych, stawki podatkowe na Białorusi były astronomiczne. Z 70-procentowego podatku dochodowego zrezygnowano

na rzecz 60 proc. Ryczałtowe stawki podatkowe wprowadzono dopiero w roku 2001 i po raz pierwszy wyrażono je w euro (patrz tabela). Wcześniejszy brak jednolitego zastosowania tych stawek w całym kraju prowadził do nadużyć ze strony administracji lokalnej, która wydaje pozwolenia na otwieranie poszczególnych punktów.

Co interesujące, dochody z działalności hazardowej nie są obłożone podatkiem dochodowym, podatkiem VAT i całym mnóstwem podatków na rzecz lokalnej administracji.

Karuzela się rozkręca...

Wprowadzenie wysokich stawek zryczałtowanego podatku od każdego urządzenia spowodowało spadek liczby urządzeń na rynku. Jednak obecnie biznes hazardowy na Białorusi ma się dobrze. W roku 2003 do budżetu państwa wpłynęło 10 miliardów białoruskich rubli (100 rubli to blisko 0,10 złotych), a w 2004 – ponad 12 miliardów białoruskich rubli.

Na dzień 1 stycznia 2006 r. w Republice Białorusi było zarejestrowanych 2420 wszystkich urządzeń hazardowych, czyli 2,5 razy więcej niż w roku 2003. Obecnie jest ich już ponad 5 tys. sztuk. W Mińsku pracuje 11 kasyn, w Brześciu 5, a w pozostałych miastach – 12.

Evgeniy Kovtun

Autor książki „Zasady prowadzenie działalności hazardowej w różnych krajach na świecie”

P.S.

Kontrolę nad całym biznesem hazardowym pełni w Republice Białorusi aż kilka instytucji – Komitet Kontroli Państwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Państwowy Komitet Śledztw Finansowych, Urząd Skarbowy oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki.

W latach 2006 i 2007 obyło się bez zmian w prawie. Zgodne z intencją władz, wciąż rosnąca liczba automatów do gry, powoduje wzrost ilości negatywnych publikacji prasowych na ten temat. Mimo to, **czynione są starania mające na celu stworzenie pod Mińskiem miasta w stylu Las Vegas.**

Zryczałtowane opłaty (uiszczane co miesiąc z góry) za każde urządzenie hazardowe

Co	Gdzie	Ile (w euro)
Stół do gry w kasynie	Mińsk (do 10 stołów)	3500
	Miasto wojewódzkie (do 10 stołów)	3000
	Inna miejscowość (do	2500

	10 stołów)	
	Mińsk (10 lub więcej stołów)	4000
	Miasto wojewódzkie (10 lub więcej stołów)	3500
	Inna miejscowość (10 lub więcej stołów)	3000
Automat do gry	Mińsk	100
	Miasto wojewódzkie	90
	Inna miejscowość	80
Kasa punktu bukmacherskiego	Mińsk	200
	Miasto wojewódzkie	150
	Inna miejscowość	120

Źródło: białoruski US